

(argumenten die mogelijk 'helpen')

Frans aan de MAVO en straks in het VMBO

Ga vanuit Nederland naar het Westen, over zee, en je moet Engels gaan spreken. Ga naar het Oosten en je belandt in Duitsland. Als je naar het Zuiden trekt, kom je in Frankrijk. Wie herinnert zich niet de flauwe grap, die ik hier wel een beetje aanpas: "Waarom houd ik zo van België?" "Omdat het de snelste weg is om in Frankrijk te komen!" Vroeger liep de Zuidelijke Taalgrens eigenlijk in de 'Nederlanden', toen Nederland en België een tijdje bij elkaar hoorden. Tegenwoordig lijkt het net of het Frans veel verder weg "ligt" dan Duits en zelfs Engels, maar vanuit Krimpen (of Rotterdam) is dit niet zo: bij Brussel in Midden-België "begint" het Frans al en in Oost-België, hoor je al Frans net onder Maastricht.

Veel Belgen zijn tweetalig en je kunt dus heel wat van ze leren. Het Frans van Belgen is vaak ook wat minder snel dan dat van de Fransen. Dus helpt het je bij het aanleren van Frans als je ook naar het Belgische Frans luistert. In Frankrijk (het grootste land van Europa <behalve Rusland>), met zijn bijna 60 miljoen Fransen, leren de jongeren veel buitenlandse talen zoals Engels, Spaans, Duits en Italiaans. De wat oudere mensen spreken weinig "woorden van over de grens". De Fransen zijn blij dat er in veel andere landen (in hun oude koloniën, in hun overzeese gebiedsdelen <Antillen, Guyana>, in Afrika en Azië maar ook in Zwitserland, in het Midden-Oosten en in Canada) ontzettend veel mensen zijn die dagelijks Frans gebruiken en in hun taal ook handel drijven. Wat dat laatste betreft, er is in Nederland volgens ons veel behoefte aan jonge mensen die Frans niet alleen kunnen gebruiken wanneer zij op vakantie zijn in Frankrijk (elk jaar gaan er 2 miljoen Nederlanders heen) maar die het ook kunnen hanteren als economische taal. Want het is voor de Fransen natuurlijk prettiger zaken te doen met personen die, i.p.v. (bij voorbeeld) in het Engels, met hen in het Frans spreken en corresponderen.

Het aanleren van Frans is in het begin wat moeilijker dan het bestuderen van het Engels, en, mogelijk, van het Duits. Maar het wordt al eenvoudiger als voorbij het beginstadium (= MAVO-2) bent en zeker wanneer je vertrouwen krijgt in het zelf kunnen lezen en verstaan van Frans. In het profiel waarbinnen je Frans kunt kiezen moet er ruimte komen, in de komende VMBO-opleiding, voor dingen waaraan je wat hebt in een toekomstig beroep. ((Onze school heeft dus gekozen voor een methode die je algemeen Frans geeft maar waarmee je ook wat leert van bedrijfs-Frans. (?). Later kan je dan, via cursussen, het economische gedeelte van de taal nog beter gaan beheersen.))

A) De huidige inrichting van het MAVO-examen (Schoolonderzoek en Centraal Examen) ziet er als volgt uit:

Schoolonderzoek:

Leesvaardigheid (extensief lezen)

De leerling heeft een leesdossier aangelegd bestaande uit een door de school vastgesteld aantal fictionele en niet-fictionele teksten. Het gaat hierbij om artikelen uit kranten en tijdschriften, om verhalend proza en ook om functionele teksten zoals folders, gebruiksaanwijzingen, reisgidsen, formulieren, advertenties, berichten of korte mededelingen en correspondentie. De teksten zijn bedoeld voor een breed publiek, de opbouw ervan is eenvoudig en het begrip ervan kan van de leerling enige kennis vereisen van de landen en culturen waarin het Frans als moedertaal geldt.

Luistervaardigheid

De aan de orde komende onderwerpen kennen een "natuurlijk maar niet te hoog" spreektempo" en sluiten aan bij de belangstelling van de leerling en "het eigentijds maatschappelijk gebeuren". De toetsen bevatten interviews, reportages, monologen, dialogen en discussies; nieuws- en weerberichten, reclameboodschappen, verkeersinformaties en programma-aankon-

digingen; aanwijzigingen, instructies en “de meest voorkomende bekendmakingen via geluidssystemen op stations, vliegvelden en dergelijke”.

Gespreksvaardigheid

De gesprekken sluiten aan bij de zaken waarvoor de leerling zich interesseert en die welke liggen op de terreinen van persoonlijk leven, school, studie en beroep, informele sociale contacten en vrije tijd. De leerling moet zich kunnen uitdrukken in correct standaard-Frans, waarbij omschrijvingen en parafraseringen zijn toegestaan, tijdens gewone “face-à-face” gesprekken en telefonische gesprekken in nabootsingen van alledaagse situaties.

Schrijfvaardigheid

De leerling moeten een eenvoudige informele of formele brief kunnen schrijven over een of meer van de volgende onderwerpen: persoonlijke omstandigheden, onderwijs en toekomstplannen, vrije tijd en ontspanning, reizen, vakantie, gezondheid en welzijn, het weer en diensten (bij voorbeeld de V.V.V.). Bij het beoordelen wordt gelet op het correct uitvoeren van de opdracht, het toepassen van grammaticaregels en het juist spellen.

*

Bij alle opgaven (ook die van het Centraal Examen) wordt ervan uitgegaan dat de leerling heeft geleerd met de door hem of haar opgedane kennis zo effectief mogelijk weet te communiceren, met enige zaken betreffende de samenleving en de cultuur van de voornaamste Francofone landen bekend is en enig inzicht heeft in het belang van het vak (en van de kennis die eromheen verworven is) bij de toekomstige beroepsuitoefening.

*

Centraal Examen

Leesvaardigheid (intensief lezen)

De leerling krijgt een aantal teksten ter lezing aangeboden, met bijbehorende vragen en opdrachten. Hij/ Zij moet in staat zijn verscheidene strategieën toe te passen die het mogelijk maken de juiste antwoorden te vinden, zelfs wanneer de betekenis van bepaalde woorden of uitdrukkingen niet gekend wordt.

=====

=

In de “theoretische leerweg” (er zijn nog drie andere leerwegen) die het Krimpenerwaard College in het toekomstige VMBO gaat aanbieden moet je van ieder vak van de 6 in totaal een basisdeel, een kerndeel en een verrijkingsdeel afleggen. De vernieuwingen zullen bestaan uit het volgende: de invoering van het element Kijken bij Luistervaardigheid; een groter rol van elektronische hulpmiddelen (computerprogramma’s); de invoering van een leesdossier; grotere aandacht voor algemene vaardigheden; invoering van een verrijkingsdeel, dat samenhangt met een te kiezen sector uit vier mogelijkheden: techniek, zorg en welzijn, economie en landbouw.

Het niveau van dit alles komt overeen met de huidige D-niveau van de MAVO, maar voor Frans gaan bij sommige onderdelen landelijk lagere eisen komen dan die voor Duits en Engels ! Het heeft dus voor een leerling van onze school niet alleen zin om te kijken of je beter bent in bepaalde onderdelen van Frans of van Duits (je moet één van de twee kiezen) maar ook of je het hogere niveau van sommige onderdelen van Duits aankunt. Daarnaast is het van belang of je het ene vak meer dan het andere in je toekomstige baan zult gebruiken. Voor Frans vallen dan de volgende beroepen te noemen: reisleader, conducteur, receptionist(e), baliemedewerk(st)er, wijnhandelaar, steward(ess), ondernemer, politieagent(e), kok, commercieel medewerker, <directie>secretaris/esse, inkoper (van modeartikelen etc.), journalist(e), vrachtwagenchauffeur, jurist(e), kelner, touroperator, campingbeheerder, diplomaat, t.v.- of radiopresentator of -medewerker.) Daarnaast maken de internationalisering van de grotere bedrijven en, binnenkort, van een deel van het midden- en kleinbedrijf, en ook de steeds verder gaande Europese eenwording,

Frans en Duits voor ons nog belangrijker. Op veel kantoren en in veel bedrijven zal iemand met praktische kennis van Frans nodig zijn voor het aannemen van de telefoon, voor het rondleiden van bezoekers en voor het schrijven van eenvoudige brieven of het opstellen van berichten. Met enige extra studie zou jij die persoon kunnen worden.

Het toekomstige programma voor Frans in het VMBO gaat er zo uit zien:

ALGEMEEN

- oriëntatie op leren en werken ten behoeve van de latere eigen loopbaan
- beheersing van basisvaardigheden (waaronder ICT = informatie- en communicatietechnologie)

LEESVAARDIGHEID

- hanteren van zogenaamde strategieën bij het lezen, schrijven, spreken en luisteren + kijken
- lezen van verhalende teksten, informatieve artikelen, semi-formele correspondentieteksten en aanduidingen op openbare gebouwen en op de openbare weg met dien verstande dat bij Frans de opbouw van de teksten eenvoudig is en dat betekenis van de minder voorkomende woorden uit de teksten moeten kunnen worden afgeleid
- gebruiken van naslagwerken (ook elektronische) bij het lezen
- aanleggen van een leesdossier dat een gevarieerde verzameling van teksten en publicaties moet omvatten (De school bepaalt de minimumhoeveelheid van het dossier in samenwerking met het vak Nederlands)

verrijking van de kennis bij leesvaardigheid

De leerling heeft kennis van

- a) economische betrekkingen tussen Nederland en het belangrijkste land (= Frankrijk) van de doeltaal (= Frans)
- b) regionalisering en informatie over bepaalde regio's
- c) 'multiculturaliteit' in Frankrijk (bij voorbeeld: <Noord->Afrikanen, Antilianen en Polynesiërs in de Franse maatschappij)
- d) beleving van de vrije tijd en de economische aspecten daarvan in Frankrijk

en kan deze kennis bij het leesdossier toepassen wanneer hij bepaalde teksten leest over de genoemde onderwerpen.

LUISTER- EN KIJKVAARDIGHEID

- verstaan van eenvoudige gesprekken en van informatieve televisieprogramma's die zijn bestemd voor een breed publiek
- anticiperen op het vervolg van een gesprek als men zojuist een deel van een gesprek heeft gehoord
- bij Frans geldt dat de zinnen niet al te lang zijn en dat de betekenis van minder voorkomende woorden uit de rest van het gesproken Frans moeten kunnen worden afgeleid

GESPREKSVAARDIGHEID

- iets vertellen of beschrijven, niet alleen vanuit het heden, maar ook uit het verleden of in de toekomst
- er mogen omschrijvingen worden gebruikt (er mogen worden geparafraseerd)
- de situaties zijn alledaags en voorspelbaar en de onderwerpen moeten de leerling vertrouwd zijn (persoonlijke omstandigheden, vrije tijd, vakantie, het weer)
- het taalgebruik moet passend zijn in de situatie (Bij Frans wordt geaccepteerd dat de leerling ook standaardzinnen en/of vaste uitdrukkingen gebruikt en dat grammaticale fouten worden getolereerd als de communicatie niet wordt verstoord; wel wordt verlangd dat de leerling daar waar dat nodig is, in hele zinnen antwoordt en blijkt geeft van kennis van een beperkt aantal veel voorkomende grammaticale regels)

SCHRIJFVAARDIGHEID

- persoonlijke gegevens invullen op formulieren, een korte schriftelijke mededeling doen, een standaardbriefje schrijven met behulp van standaardformuleringen (Bij Frans geldt dat in de praktijk kunnen voorkomen: een invulformulier, ansicht- of briefkaart, een memo, een fax en een eenvoudig persoonlijk briefje in de persoonlijke en/of toeristische sfeer).
- gebruiken van naslagwerken (ook elektronische) bij het schrijven
- versturen van persoonlijke en semi-formele brieven, ook via de elektronische weg
- Bij Frans wordt verlangd dat het taalgebruik passend is in de situatie en dat geen fouten worden gemaakt ten aanzien van briefconventies ; eventuele fouten in de spelling en tegen de grammaticale regels worden geaccepteerd als de communicatie niet wordt verstoord).

De uiteindelijke inrichting van het het schoolexamen (in schriftelijke en mondelinge tentamens) en van het Centraal Schriftelijk Examen wordt later bekend gemaakt.

Je moet natuurlijk altijd de dekaan raadplegen om de meest recente informatie te krijgen voor het Frans. En elke docent Frans heeft daarnaast veel gegevens over de Franstalige landen en het Frans.